

**KIEDYŚ, GDZIEŚ TAM, TĘGIE
DUSZE... DEMITOLOGIZACJA
W WESELU STANISŁAWA
WYSPIAŃSKIEGO**

**TADEUSZ BANOWSKI
BEATA ZIELIŃSKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły branżowej II stopnia

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek

Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska

Bożena Święch

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Kiedyś, gdzieś tam, tęgie dusze... Demitologizacja w *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

II/45 minut

Cele

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest mit i demitologizacja;
- charakteryzuje narodowe mity przedstawione w *Weselu*;
- określa, w jaki sposób Wyspiański demitologizuje postacie i wydarzenia;
- stawia tezę o funkcji demitologizacji.

Metody/Techniki/Formy pracy

- praca w grupach;
- praca zespołowa;
- ilustracja interaktywna.

Środki dydaktyczne

- *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego
- zasoby internetowe
- Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego (mit <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/mit;5452085.html> i demitologizacja <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/demitologizacja;5420189.html>)
- komputery dla grup/telefony komórkowe
- program do tworzenia interaktywnej mapy myśli https://www.canva.com/pl_pl/wykresy/mapy-mysli/
- plakat do inscenizacji *Wesela* w reż. Bogusława Semotiuka https://api.culture.pl/sites/default/files/images/imported/teatr%20foto%20sylwia/_przedstawienia/wesele%20rezyseria%20boguslaw%20semotiuk/wesele%20bialystok%20plakat_6280763.jpg

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna

Uczniowie określają czym jest mit, tworzą jego definicję i porównują ją z terminem zawartym w Słowniku języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/demitologizacja;5420189.html>; następnie sprawdzają pojęcie demitologizacji.

Część właściwa

Nauczyciel dzieli klasę na grupy, których zadaniem jest scharakteryzowanie w odniesieniu do *Wesela* wskazanych mitów narodowych, wyszukanie kluczowych fragmentów, które do niego nawiązują i określenie, w jaki sposób Wyspiański obala dany mit. Uczniowie wyszukują w zasobach internetowych ilustrację, która odnosi się do przydzielonego zadania oraz informacje o źródłach mitu; w formie interaktywnej dodają komentarz do wyszukanej ilustracji, wzbogacony o cytaty.

Grupa I – mit rabacji galicyjskiej;

Grupa II – mit racławicki (chłopa-kosyniera);

Grupa III – mit chłopca-Piasta;

Grupa IV – mit arkadyjskiej wsi (wsi spokojnej, wsi wesolej);

Grupa V – mit arkadyjskiej wsi;

Grupa V – mit przywódczej roli inteligencji;

Grupa V – mit narodowy (cudownego zmartwychwstania narodu, romantyczny).

Uczniowie prezentują swoje ilustracje interaktywne, omawiają źródła, ujęcie w *Weselu* i odczytują cytaty.

Część podsumowująca

Uczniowie formułują tezę o roli demitologizacji narodowych mitów i jej funkcji w *Weselu*.

Zadanie domowe

Dokonaj interpretacji plakatu do inscenizacji *Wesela* w reż. Bogusława Semotiuka https://api.culture.pl/sites/default/files/images/imported/teatr%20foto%20sylwia/_przedstawienia/wesele%20rezyseria%20boguslaw%20semotiuk/wesele%20bialystok%20plakat_6280763.jpg w kontekście rozrachunku z wadami narodu polskiego. Zwróć uwagę na użyte środki graficzne i liternictwo.

Komentarz metodyczny

Lekcja ma charakter interdyscyplinarny. Tworzenie interaktywnej ilustracji koreluje z plastyką, informatyką, jednocześnie rozwijając kompetencje kluczowe, mające związek z potrzebami rynku pracy. Umiejętność komunikacji i dyskusji podczas pracy w grupie to także cechy cenione jako umiejętności zawodowe. Scenariusz zakłada ocenianie kształtujące, samoocenę i ocenę koleżeńską oraz udzielenie informacji zwrotnej. Podczas pracy należy różnicować poziom i docenić także zaangażowanie uczniów. Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy dostosować materiały i narzędzia do warunków i ich możliwości, np. wydłużyć czas pracy, udzielić dodatkowych wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, wzmacniać pochwałą nawet niewielkie postępy. Uczniowi zdolnemu można zlecić wyszukanie

szkicu krytycznego na temat mitów narodowych i jego omówienia podczas lekcji.
W odniesieniu do uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym należy dostosować wymagania do zaleceń określonych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.